

Zomerklooster 2012

26 juli t/m 5 augustus 2012

Franciscaans Milieuproject Stoutenburg, nabij Amersfoort

Getijden

Lauden 2

Completen 3

Vespers 5

Gedichten voor de gasten 24

Refrein soetra's

Hoe zalloos de leven-de we - zens ook zij,

ik be - loof te te be - wij - den

Lauden 6:30 uur, met zit- en loopmeditatie

Reciteren: Psalm 5:4 (NBV) Melodie A

eerste groep

Eeuwige, in de morgen hoort u mijn stém

In de morgen wend ik mij tot u en wácht

tweede groep

Eeuwige, in de morgen hoort u mijn stém

In de morgen wend ik mij tot u en wácht

(3x, in beurtzang)

6:30 uur stilte – loopmeditatie – stilte

7:20 uur

Reciteren: ‘Om mani padme hum’

(Mantra uit het Tibetaanse boeddhisme, ‘O bezitter van het Juweel-Lotus’,
aanroeping van Avalokiteshvara, bhodisattva van het mededogen.)

Declameren: Gelofte aan de mensheid

(Sinhi’chi Hisamatsu, Japans zenleraar en filosoof)

Laat ons ontwaken tot ons ware Zelf

Mensen worden vol van mededogen

Onze gaven ten volle ontplooiën

Ieder volgens de eigen roeping in het leven

Ons bewust worden van de doodsstrijd

Persoonlijk en maatschappelijk

En de bron ervan onderkennen

De juiste richting ontdekken

Waarin de geschiedenis zou moeten voortgaan

En elkaar de hand reiken

Zonder onderscheid naar man- of vrouwzijn,

Zonder onderscheid naar natie, rang of klasse

Laat ons met mededogen de gelofte afleggen

Het diepe verlangen van de mensheid

Naar bevrijding van haar ware Zelf

Werkelijkheid te doen worden

En een wereld bouwen waarin iedereen

Waarachtig en in heelheid kan leven.

Completen 21:30 – 22:00 uur

Zingen: ‘Om mani padme hum’

Stilte

Zingen: Salve Regina (Gregoriaans, twaalfde eeuw)

Salve Regina, mater misericordiae
Vita, dulcedo, et spes nostra, salve
Ad te clamamus, exsules filii Hevae
Ad te suspiramus, gementes et flentes
in hac lacrimarum valle
Eia ergo, advocata nostra
illos tuos misericordes oculos ad nos converte
Et Jesum, benedictum fructum ventris tui
nobis post hoc exsilium ostende
O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria.

Vertaling

Wees gegroet Koningin, Moeder van barmhartigheid
Ons leven, onze zoetheid, onze hoop: wees gegroet.
Tot Jou roepen wij, ballingen, kinderen van Eva
Tot Jou smeken wij, zuchten en wenend
in dit dal van tranen.
Daarom dan, onze voorspreekster
sla Je barmhartige ogen naar ons op
En toon ons na deze ballingschap Jezus,
de gezegende vrucht van Je schoot.
O goedertieren, o serene, o zoete maagd Maria.

Completen zaterdag 4 augustus 2012, 21:30 uur

Zingen: ‘Om mani padme hum’

Stilte

Zingen: O Oriens (Gregoriaans)

O Oriens, splendor lucis aeternae, et sol iustitiae:
veni, et illumina sedentem in tenebris, et umbra mortis.

Vertaling

O dageraad, luister van het eeuwig licht en zon der gerechtigheid,
kom en verlicht degene die neerzit in de duisternis en in de schaduw van de dood.

Ritueel om de doden te gedenken

Zingen: Wie door het duister

Wie door het duister zijn omringd
Noemen wij hier in stilte
Wij sluiten hun namen in ons hart
Nemen hun licht mee in de nacht
Nemen hun nacht mee in de morgen.

*[Geïnspireerd op psalm 139; tekst j.o., naar een idee van Mirella Klomp;
ontstaan in de afgelopen zomerkloosters op muziek van Monique de Langen]*

Vespers
Vrijdag 27 juli 2012

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik úit,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, ‘De maan’

De maan

Voor María Kodama

Er is zoveel eenzaamheid in dat goud.
De maan van de nachten is niet de maan
gezien door de eerste Adam. De lange eeuwen
Van menselijk waken hebben haar beladen
Met onheuglijke tranen. Kijk maar. Ze is je spiegel.

Reciteren (melodie B)
Psalm 131 (versie Ida Gerhard)
3x, in beurtzang

Eeuwige, niet verheft zich mijn hárt
mijn ogen verméten zich níet,

ik begeef mij niet in wat te gróot is,
te wonderbáarlijk voor míj.

Neen, bedaren liet ik, verstíllen
bedaren verstíllen mijn zíel,

als een kind bij zijn moeder gebórgen
als dat kind zo vóel ik mijn zíel.

Stilte

Reciteren (melodie A) Naar Psalm 130 (NBV)

2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik út,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Vespers zaterdag 28 juli 2012

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
3x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik út,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn ziel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, ‘Hymne’

‘Hymne’

Op deze morgen
hangt in de lucht de ongelooflijke geur
van de rozen van het Paradijs.
Aan de oever van de Eufraat
ontdekt Adam de frisheid van het water.
Een gouden regen valt uit de hemel;
het is de liefde van Zeus.
Uit de zee springt een vis
en een man uit Agrigento zal zich herinneren
die vis te zijn geweest.
In de grot die Altamira zal heten
tekent een hand zonder gezicht de welvende
rug van een bizon.
De trage hand van Vergilius streelt de zijde*
die karavanen en schepen
hebben aangevoerd uit het rijk van de Gele Keizer.
In Hongarije zingt de eerste nachtegaal.
Jezus ziet op de munt het beeld van Caesar.
Pythagoras onthult aan zijn Grieken*
dat de vorm van de tijd de cirkel is.
Op een eiland in de Oceaan
jagen zilveren hazewinden achter gouden herten.
Op een aambeeld smeden ze het zwaard
dat Sigurd trouw zal zijn.*
Whitman zingt in Manhattan.*
Homerus ziet het licht in zeven steden.
Een jonkvrouw heeft zojuist de witte eenhoorn gevangen.

Heel het verleden keert weer als een golf
en die oude dingen spoelen terug
omdat een vrouw jou heeft gekust.

*Vergilius: Publius Vergilius Maro (70-19 v. Chr), Romeins dichter
Sigurd: legendarische held uit de Noorse mythologie
Witman: Walt Whitman (1819-1892), Amerikaans dichter, journalist, essayist
Pythagoras: Pythagoras van Samos (570-495), Griekse filosoof, wiskundige, grondlegger van
een religieuze beweging

Reciteren (melodie B)
Psalm 104, fragmenten (NBV)

Prijs de Eeuwige, mijn ziele,
[dat mijn hart prijze uw heilige naam]

Met glans en glorie bent u bekleed,
in een mantel van licht gehuld.

U spant de hemel uit als een tentdoek
en bouwt op de wateren uw hoge zalen,

u maakt van de wolken uw wagen
en beweegt u op de vleugels van de wind,

u maakt van de winden uw boden,
van vlammend vuur uw dienaren. [...]

U leidt het water van de bronnen door beken,
tussen de bergen beweegt het zich voort.

Het drinkt alles wat leeft in het veld,
de wilde ezels lessen er hun dorst.

Daarboven wonen de vogels van de hemel,
uit het dichte groen klinkt hun gezang.

U bevoeit de bergen vanuit uw hoge zalen,
de aarde wordt verzadigd en vruchtbaar:

gras laat u groeien voor het vee
en gewassen die de mens moet verbouwen.

Zo zal hij brood winnen uit de aarde
en wijn die het mensenhart verheugt,

geurige olie die het gelaat doet stralen,
ja, brood dat het mensenhart versterkt. [...]

Stilte

Reciteren (melodie A)

Naar Psalm 130 (NBV)

3x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik úit,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Vespers zaterdag 28 juli 2012

Reciteren (melodie A) Naar Psalm 130 (NBV) *3x, in beurtzang*

Naar de Eeuwige zie ik út,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn ziel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, ‘De som’

Voor een gekalkte muur – die niemand
ons verhindert als oneindig voor te stellen –
zit een man in gepeins. Hij overweegt
om op de blanco muur nauwgezet
de wereld af te beelden, of 't heelal:
weegschalen, deuren, ankers, hyacinten,
engelen, bibliotheken, labyrinten,
Tataren, het oneindige, nul, Uxmal.*
Hij vult de wand met vormen. De fortuin,
niet zuinig met uitzonderlijke gunsten,
stelt hem in staat zijn waagstuk af te ronden.
Juist als de dood hem komt halen,
bemerkt hij dat die imposante warwinkel
van lijnen zijn gelaat reproduceert.

* Uxmal: Maya tempelcomplex in Mexico

Reciteren Psalm 139, fragmenten (NBV)

Eeuwige, u kent mij [en] doorgróndt mij,
u weet het als ik zit of sta,
doorziet van vérre mijn gedáchten.

Ga ik op weg of rust ik uit, u merkt het óp,
met al mijn wegen bént u vertróuwd.

Geen woord ligt op mijn tóng,
of u, Eeuwige, ként het ten vólle.

U omsluit mij, van achter en van vóren,
u legt uw hánd op míj.

Wonderlijk zoals u mij ként,
het gaat mijn begrip te bóven. [...]

U was het die mijn nieren vórmde,
die mij weefde in de búik van mijn móeder.

Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestáan,
wonderbaarlijk is wat ú gemáakt hebt.

Toen ik in het verborgene gemaakt werd,
 kunstig geweven in de schoot van de áarde,
was mijn wezen voor ú geen gehéim.

Uw ogen zagen mijn vormeloos begin,
 alles werd in uw boekrol opgetékend,
aan de dagen van mijn bestaan ontbrák er niet één. [...]

Stilte

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
3x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik úit,
mijn ziel ziet uit naar hém

 en verlangt naar zijn wóord
 naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Vespers
Maandag 29 juli 2012

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik út,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn ziel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, ‘De rechtvaardigen’

De rechtvaardigen

Een man die zijn tuin verzorgt, zoals Voltaire voorstond.*
Wie waardeert dat er op aarde muziek is.
Wie met plezier de herkomst van een woord uitvlooit.
Twee bedienden zwijgend aan het schaken in een café in Sur.
De pottenbakker die broedt op een kleur en een vorm.
De zetter die zich uitslooft voor deze bladzijde, die hem wellicht niet zint.
Een vrouw en een man die de laatste terzinen van een bepaalde canto lezen.
Wie een slapend dier aait.
Wie een kwaad hem aangedaan rechtvaardigt of probeert te rechtvaardigen.
Wie blij is dat er op aarde een Stevenson is.**
Wie liever heeft dat anderen gelijk hebben.
Deze personen, die elkaar niet kennen, houden de wereld in stand.

*Voltaire: François-Marie Arouet de Voltaire (1694-1778), schrijver, historicus, filosoof

**Stevenson: Robert Louis Stevenson (1850-1894), Schots schrijver, dichter, essayist, reisschrijver

Reciteren Psalm 72, fragmenten

Van Salomo.

Eeuwige, geef uw wetten aan de kóning,
uw gerechtigheid aan de kóningszóon.

Moge hij uw volk rechtvaardig bestúren,
uw arme volk naar récht en wét.

Mogen de bergen vrede brengen aan het vólk
en de heuvels geréchtigheid.

Moge hij recht doen aan de zwákken,
redding bieden aan de armen [en] de onderdrúkker néerslaan.

Moge hij leven zolang de zon bestáat,
zolang de maan zal schijnen, van gesláchht op gesláchht.

Moge hij zijn als regen die valt op kale ákkers,
als buien die de áarde doordrénken.

Moge in zijn dagen de rechtvaardige blóeien,
de vrede wereldwijd zijn tot de máan niet meer bestáat. [...]

Er zal overvloed van koren zijn in het lánd,
zelfs op de toppen ván de bérge.

Rijpe aren zullen golven als de bossen van de Líbanon.
Vanuit zijn stad zal voorspoed ontluiken als jong gróen op de áarde.

Stilte

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik úit,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Vespers
Dinsdag 30 juli 2012

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik úit,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn ziel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, ‘Een gebed’

Een gebed

Mijn mond heeft duizenden malen, en in de twee talen die mij vertrouwd zijn, het onzeverder uitgesproken en zal dat blijven doen, maar ik begrijp het slechts ten dele. Op deze morgen, de eerste juli 1969, wil ik een gebed proberen dat persoonlijk is, niet overgeleverd. Ik beseft dat zo'n poging een bijna bovenmenselijke oprechtheid vereist. Om te beginnen, spreekt het vanzelf dat het me niet is toegestaan iets te vragen. Vragen dat de nacht aan mijn ogen voorbij ga, zou waanzin zijn; ik weet van talloze zienden dat ze niet bepaald gelukkig, rechtvaardig of wijs zijn. Het voortgaan van de tijd is een netwerk van gevolgen en oorzaken, en vragen om een gunst – hoe gering ook – staat gelijk met vragen om verbreking van een las in dat ijzeren netwerk, met vragen of de breuk al een feit zij. Niemand verdient zo'n wonder. Ik kan niet smeken om vergeving van mijn fouten; vergeven is andermans daad en alleen ik kan mijzelf redden. Vergiffenis loutert de beledigde, niet de belediger, die daar haast niets mee te maken heeft. De vrijheid van mijn wil is wellicht een begoocheling, maar het is me mogelijk te geven of dromen dat ik geef. Ik kan de moed geven, die ik niet heb; ik kan de hoop geven, die niet in mij is; ik kan de wil tonen te leren wat ik nauwelijks of maar half zie. Ik wil minder als dichter herinnerd worden dan als vriend; dat iemand bij het scanderen van Dunbar of Frost* of van de man die te middernacht de bloedende boom, het Kruis, heeft gezien, denke dat hij hun verzen voor het eerst van mijn lippen hoorde. De rest kan me niet schelen; ik hoop dat de

vergetelheid niet op zich laat wachten. Wij zijn onbekend met de bedoelingen van het universum, maar wij weten dat helder redeneren en rechtvaardig handelen zal meewerken aan die bedoelingen, die ons niet zullen worden geopenbaard.

Ik wil volledig sterven; ik wil sterven met die kameraad, mijn lichaam.

*Dunbar: vermoedelijk William Dunbar (*1460), Schots dichter, hoveling

*Frost: vermoedelijk Robert Frost (1874-1963), Amerikaans dichter

Zingen: Het Onzevader

Onze Vader, die in de hemel zijt
uw naam worde geheiligd,
uw Koninkrijk kome,
uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven
en leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze.
Want van u is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid,
tot in eeuwigheid. Amen.

Stilte

Reciteren (melodie A)
Naar Psalm 130 (NBV)
2x, in beurtzang

Naar de Eeuwige zie ik út,
mijn ziel ziet uit naar hém

en verlangt naar zijn wóord
naar zijn woord verlangt mijn zíel

meer dan wachters in de mórgen,
meer dan wachters uitzien naar de mórgen.

*reiziger, indien
u ooit een krekel hoort die
help roept: dat ben ik*
- Fritzi Harmsen van Beek

Vespers
Woensdag 1 augustus 2012

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno*
Melodie A, 3x in beurtzang

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

*Basho: Matsuo Basho (1644-1699), Japanse haikudichter
Taitetso Unno (1930), Japanse leraar en geleerde binnen de Reine-Landtraditie

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, 'Blake'*

Blake

Waar is de roos die, zonder het te weten,
in jouw hand haar intiemste gaven legt?
Niet in de kleur, de bloem is immers blind,
noch in de onuitputtelijke zoete geur
of in 't gewicht van haar kelkblad.
Dat alles is alleen verdwaalde nagalm.
De ware, echte roos is heel ver weg.
Ze kan een zuil zijn, een veldslag,
of een uitspansel van engelen,
een eindeloze, geheime, noodzakelijke wereld,
de jubel van een god die wij niet zien,
een zilveren planeet aan een andere hemel
of een verschrikkelijke oerbeeld
dat niet de vorm heeft van een roos.

*Blake: William Blake (1757-1827), Brits schrijver, dichter, tekenaar, schilder, graveur

Zingen / reciteren: Hymne aan de Wijsheid voorbij alle wijsheid
Prajnaparamita soetra van Rahulabhadra, fragmenten*

* Namo prajna, prajna paramita*

Wees gegroet, Wijsheid voor bij alle wijsheid,
Die zonder grenzen bent, aan alle denken voorbij.
Jouw ledematen zijn ongerept en vrij
en ongerept zijn zij die jouw ervaren.

Wees gegroet, jij die ons slechts dan vreeswekkend lijkt,
Als wij in onwetendheid verstrikt zijn.
Want in wijsheid en de zekerheid des harten
Verschijn jij steeds als liefde, als genade schenkend.
*

Wees gegroet, Moeder en Oergrond van al wat is
Als wij niet gedragen worden door liefde juist tot jou,
Zal ons omgaan met de tienduizend dingen
Gevangen blijven in het web van begeerte en afkeer.

Wees gegroet, Toevlucht voor hen die uit Groot Mededogen leven
En vanuit mededogen over de Boeddha-Dhamma spreken
Door jou, Oh Grootseid aan alle grootseid voorbij,
Zal hun compassie altijd zegevieren.
*

Wees gegroet. Wie jou ziet is nog gebonden,
Maar wie jou niet ziet is dat evenzeer.
En ook waar is dat wie jou ziet bevrijd is,
Doch wie jou niet ziet is dat eveneens.

Wees gegroet, bodemloosheid en lichtvol mysterie.
Hoe moeilijk is het jou waarachtig te herkennen.
Als in luchtspiegelingen wordt jij waargenomen.
En toch word jij dan niet aanschouwd.
*

*Rahulabhadra, derde eeuw n. Chr., Indiase leraar behorende tot de Madhyamika-school
Prajna paramita: wijsheid voorbij alle wijsheid
Namo prajna: leve de wijsheid

Stilte

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno* **Melodie A, 3x in beurtzang**

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

Vespers
Donderdag 2 augustus 2012

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno
Melodie A

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

3x, in beurtzang

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, 'De draad van het verhaal'

De draad van het verhaal

De draad die de hand van Ariadne achterliet in de hand van Theseus (in de andere was het zwaard) opdat hij zou zakken in het labyrint om in het midden de man met het stierenhoofd of, zoals Dante wilde, de stier met het mannenhoofd te vinden en hem te doden en, na het ten uitvoer brengen van zijn heldendaad, de stenen netten te kunnen ontwarren om terug te keren naar haar, zijn geliefde.

Zo zijn de dingen gebeurd. Theseus kon niet weten dat aan de andere kant van het labyrint het andere labyrint lag, dat van de tijd, en dat ergens, op een voorbeschikte plaats, Phaedra wachtte.

De draad is zoekgeraakt; het labyrint is eveneens verdwenen. Nu weten wij zelfs niet of ons een labyrint omringt, een geheime kosmos, of een toevallige chaos. Onze schone plicht is ons in te beelden dat er een labyrint is en een draad. Nooit zullen wij de draad vinden; misschien vinden en verliezen we hem in een geloofsdaad, in een cadans, in de slaap, in de woorden die filosofie heten of gewoon in het simpele geluk.

Reciteren/zingen: Avatamsaka Soetra, fragmenten*

* Namó prajna, prajna paramita

Het Grote Mededogen is de essentie van de meditatie. Het is haar lichaam, haar bron en haar middel, om zich in heel het universum te verspreiden. Zonder dit "grote hart" van liefde en mededogen is de meditatie, hoe verheven die in andere opzichten ook mag zijn, van geen enkele waarde.

*

Dit is de plaats van al degenen, die getekend zijn door liefde en mededogen. Wanneer zij zien hoe andere levende wezens lijden, zijn zij bereid in dit lijden af te dalen, en precies diezelfde pijn te ervaren in zichzelf.

*

Dit is de plaats van hen die iedereen, hoe diep hij of zij ook verstrikt is in het web van geboorte, lijden en dood, door waarachtige betrokkenheid en inzet tenslotte tot verlichting brengen.

*

Dit is de plaats van hen, wier diepste bestemming het is zo sterk te zijn als diamant. Dit is de plaats van hen, die bereid zijn hun inzet tot aan het einde der tijden vol te houden, en zelfs nog op te voeren. Dit is de plaats van hen, die bereid zijn dit te doen voor alle levende wezens, en in alle dimensies van de werkelijkheid.

*

Hier is de plaats van hen, die zittend in meditatie zichzelf tot uitdrukking brengen, en wel op alle wegen van het bestaan. Diep geworteld in de meditatie, zijn zij tegelijk totaal betrokken bij het helpen van alle wezens, rakend aan de grond der dingen, in eerbied voor allen die reeds ontwaakt zijn.

* Avatamsaka: bloemenkrans

Stilte

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno Melodie A

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

3x, in beurtzang

Vespers
Vrijdag 3 augustus 2012

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno
Melodie A, 3x in beurtzang

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, 'Wolken (1)'

Wolken (1)

Er is wellicht geen ding dat niet een wolk is.
Wolken zijn kathedralen van lijvig
steen en bijbelse ramen die de tijd
zal slechten. Wolk is ook de Odyssee,
die telkens bij het openslaan verandert
zoals de zee. Het beeld van je gezicht
in de spiegel is geen moment hetzelfde.
De dag is een onzeker labyrint.
Wij zijn die gaan. De welgevormde wolk
die oplost in het avondrood geeft aan
wat ons te wachten staat. De ene roos
volgt onophoudelijk de andere roos.
Wolk ben je, zee ben je, vergeten ben je,
wat je dacht kwijt te zijn ben je.

Zingen of reciteren (in het laatste geval: melodie B)
Soetra van Kwan Yin, fragment*

** Namó prajna, prajna paramita*

Als iemand gered kan worden door een Bóeddha of een Bodhisáttva,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door een Boeddhístische héilige,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door een mónnik of een nón,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden dóor een léek,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.

Als iemand gered kan worden dóor een kínd,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden dóor een hoog bejaarde,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
*

Als iemand gered kan worden door de Chrístelijke Verlósser,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door de Móeder Góds,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door éngelen of héiligen,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door de Líjdende Dienaar van Jáhweh,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door de Shechínah uit de Joodse mystíek,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door proféten of cháddiks,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
*

Als iemand gered kan worden door een Sóefi of een islamitische wijze,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door een gód of godin uit het Hindoeísmo,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door een overtuígd atheíst,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door hen die volkómen mislúkt zijn,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door de méest verlórenen,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.
Als iemand gered kan worden door mónsters of demónen,
dan zal Zij die gestalte ánnemen.

*Kwan Yin: bodhisattva van het mededogen, vrouwelijke verschijning van Avalokitehsvara;
in vroeger eeuwen in China vereerd zoals Maria in het Westen

Stilte

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno Melodie A

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

3x, in beurtzang

Vespers
Zaterdag 4 augustus 2012

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno
Melodie A, 3x in beurtzang

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

Stilte

Voorlezen: Jorge Luis Borges, 'De maan'

De maan

Voor María Kodama

Er is zoveel eenzaamheid in dat goud.
De maan van de nachten is niet de maan
gezien door de eerste Adam. De lange eeuwen
Van menselijk waken hebben haar beladen
Met onheuglijke tranen. Kijk maar. Ze is je spiegel.

Reciteren: Gebed voor alle noden
Afsluiting van de Surangama-Dharani*

** Hart van de geloften*

Uit het hart van de Geloften dragen wij de meditatie op aan alle mysterieuze krachten die de dhamma beschermen, en aan heel de gemeenschap der heiligen die waakt over deze plaats en over dit land

*

Opdat allen wier levensweg duister is en zwaar, bevrijd worden van angst en zinloosheid.

*

Dat de dreiging van oorlog, geweld en wederzijds wantrouwen mag ophouden.

*

Dat er overal in de wereld blijvende vrede mag komen.

*

Dat de waarde van de natuur door iedereen begrepen en gerespecteerd mag worden.

*

Dat heel de mensheid mag delen in haar gaven.

*

Dat elke vorm van geweldpleging tegenover anderen en tegenover onszelf voorgoed mag ophouden.

*

Dat de wonden van alle beschadigde kinderen geheeld mogen worden.

*

Dat we mogen opstaan voor de zwakkeren en de misdeelden, waar dan ook.

*

Dat degenen die zich niet in onze samenleving thuis voelen begrip mogen vinden.

*

Dat zij die door iedereen verlaten zijn thuis mogen komen bij een hart dat luistert.

*

Dat allen die het leven niet meer aan konden opgevangen worden door het Grote Mededogen.

*

Dat ons hart open blijft voor hen die ons liefhebben en ook voor hen die ons haten.

*

Dat allen mogen volharden op hun zoektocht en in hun discipline.

*

Dat de laatste regel van de Hartsoetra: "Gegaan, gegaan, voorbij gegaan en zelfs voorbij gegaan aan het voorbijgaan", voor iedereen werkelijkheid mag worden.

*

Wij bidden hiervoor tot de boeddha's en de boddhisattva's in alle tijden en alle ruimten.

*

Wij bidden hiervoor tot de Wijsheid voorbij alle Wijsheid.

Suragama soetra: een van de belangrijkste soetra's van het Chinese Ch'anoeddhisme;
saragama betekent bij benadering iets als 'onvernietigbaar'

Stilte

Reciteren: Gedicht Basho /Taitetso Unno

Melodie A

Zo'n diepe stílte –
de kreet van cicaden verzinkt in de rótsen

Zo'n diepe smárt –
de roep van waar mededogen verzinkt in mijn líchaam

3x, in beurtzang

Gedichten voor de gasten

Nachoem M. Wijnberg, 'Su Dongpo en de truc die hij zegt van Tao Qian geleerd te hebben'

Gedicht gekozen voor Doro Franck

De eenvoudigste manier om tot rust te komen:
steeds weer op een andere manier beginnen.

Over wie het lukt tot rust te komen, vrij van waarin hij blijft,
weet hij niets: zo iemand is hij nog niet tegengekomen.

Laten we hem ergens anders heen sturen, kijken hoe hij dan piept.
Zijn truc is meer dan gelukkig te zijn als het hem goed gaat.

Het is een warme avond en het gaat straks regenen,
links en rechts meer te zien dan hij op kan noemen.

Stil, behalve oude man Du Fu die oude man Ton Qian verwijt
dat hij onrustig blijft om wat hij te weinig heeft.

Nachoem Wijnberg (1961), dichter, econoom, hoogleraar

Seamus Heaney, ['Het wonderbaarlijke']

Gedicht gekozen voor Jeroen Witkam

Toen de monniken van Clonmacnoise, zo staat er
In de annalen, aan het bidden waren in het oratorium,
Verscheen er boven hen een schip in de lucht.

Erachter sleepte zich het anker zo diep voort
Dat het aan het altaarhek bleef haken
En toen, terwijl de grote romp schokkend tot stilstand kwam,

Gleed een bemanningslid langs het touw naar beneden
En rukte om het los te wrikken. Maar tevergeefs.
'Deze man kan ons leven niet verdragen

En verdrinkt,' zei de abt, 'tenzij we hem helpen.' Dus
Hielpen ze hem, voer het bevrijde schip weg en klom de man
Terug uit het wonderbaarlijke zoals hij het gekend had.

*Seamus Heaney (1939), Noord-Ierse dichter, toneelschrijver en vertaler.
Vertaling Peter Nijmeijer*

Toon Tellegen, ['Vraagteken']

Gedicht gekozen voor Just van Es

In de hemel hing een vraagteken.
Waarom?
Mensen klommen op elkaars schouders
en bekeken het van dichtbij.
Het is een oud uitroepteken, zeiden ze,
het is kromgetrokken,
het stort bijna neer.

Ze besloten hun verdere leven te wijden
aan de betekenis daarvan.

Ze vervolgden hun weg,
passeerden aanhalingstekens,
voetnoten en kleine verschrijvingen,
haakjes werden geopend
en schielijk weer gesloten
en in de verte zagen ze drie puntjes
...
in het heldere wit der onsterfelijkheid.

Toon Tellegen (1941), arts, schrijver, dichter

Roberto Juarroz [zonder titel]

Gedicht gekozen voor Bieke Vandekerckhove

Er zitten fragmenten van woorden
binnenin alle dingen,
als resten van oud zaaisel.

Om ze te kunnen vinden
moeten wij het gestotter hervatten
van het begin of het einde.
En vanuit de vergetelheid van de namen
de woorden opnieuw leren spellen,
maar vanaf de achterkant van de letters.

Misschien ontdekken wij dan
dat het onnodig is die fragmenten aan te vullen,
omdat elk fragment een woord op zich is,
een woord uit een vergeten taal.

En het is zelfs mogelijk dat wij in elk ding
een volledige tekst vinden,
een gereserveerde en beschermde tekst
die wij niet hoeven te lezen om hem te begrijpen.

Roberto Juarroz (1925), Argentijnse dichter en essayist

Suster Bertken, ['Danslied']

Gedicht gekozen voor Saabri Saad el Hamus

Die minne heeft enen rosenkrans,
die lelien maken een dans,
si syn gheciert van binnen,
sie treden aen, si sweven aen
nae hoghen eisch der minnen

Wie sel den hoghen dans verstaen,
dat nighen, dat wigen, dat stille staen,
dat sweven omme en de omme,
dat treden van, dat sweven aen,
die snelle hoghe spronghe.

Die minne staet, die minne gaet,
die minne singhet, die minnen springhet,
die minne rust in der minnen,
die minnen slaept, die minnen waect,
wie mach dit al versinnen

Suster Bertken (1427-1514) leefde 57 jaar lang als ingemetselde religieuze in een kluis naast een kerk in Utrecht. Robert Zuidam schreef over haar leven en werk een opera, die in 2010 in première ging.